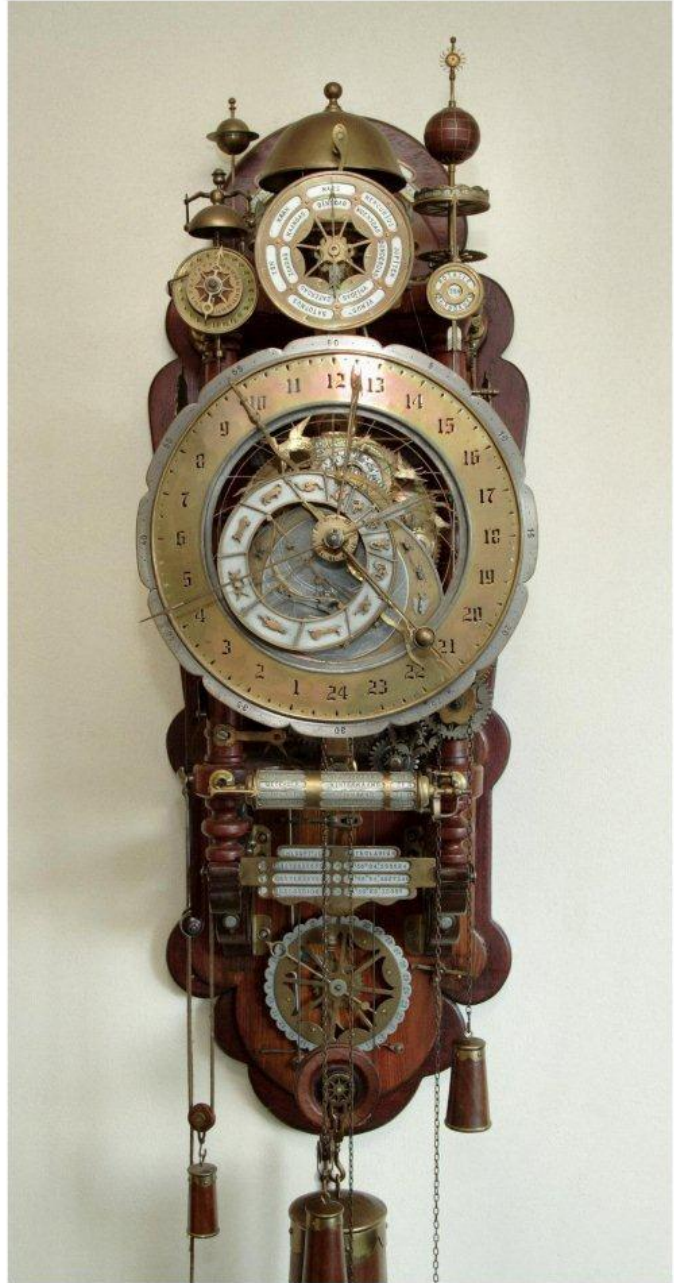

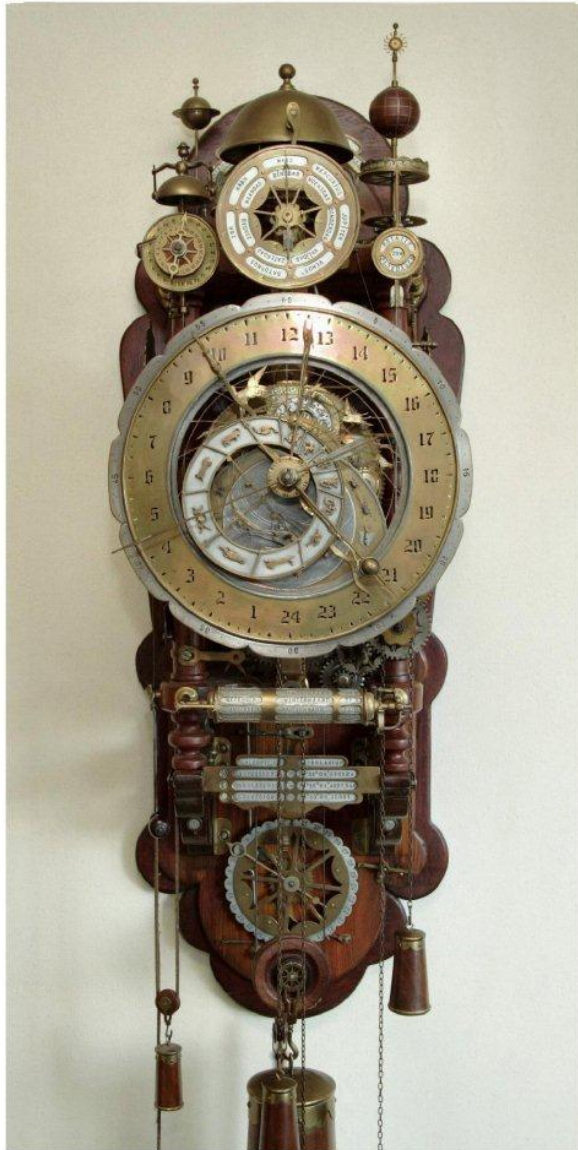
Astrolabium Kalendarium

Astrolabium Kalendarium.

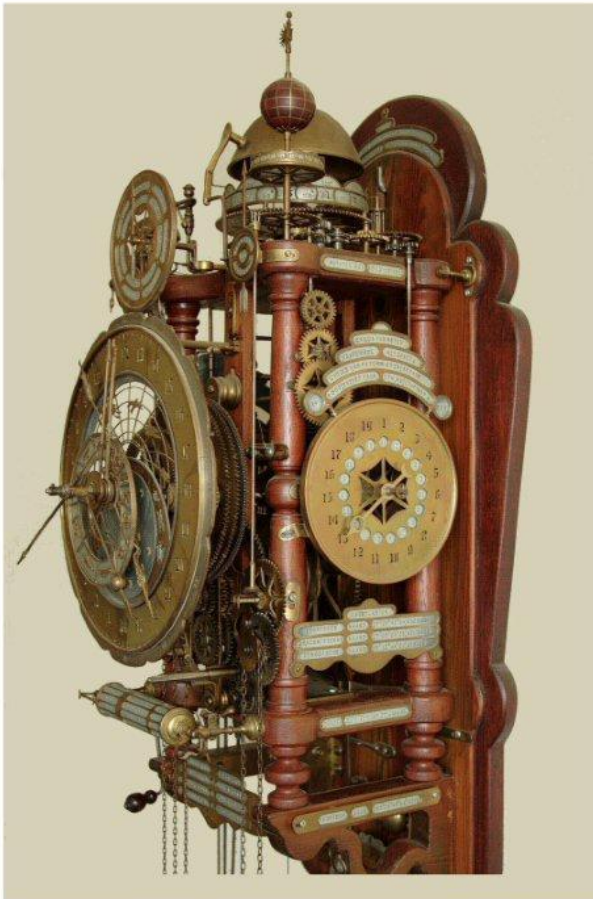
Onder de talloze gebeurtenissen die men van een astronomisch uurwerk kan aflezen, zijn onderstaande gegevens wel de voornaamste.

1. De wijzer met het handje geeft de plaatselijke zonnetijd aan.
2. De wijzer met de pijl rechts daarvan geeft de burgerlijke tijd aan.
De wijzer wordt tijdens de zomertijd één uur naar rechts verplaatst.
3. De onderliggende wijzerplaat geeft de projectie van de hemelkoepel aan. Het doorzichtige gedeelte is de dag, het donkere gedeelte de nacht. Daarboven de schemering. De horizon wordt gevormd door de dikkere lijn.
4. Over de wijzerplaat draait rechtsonder de dierenriem. Dit is een sterredag (een normale dag minus vier minuten). Men kan derhalve voor elk tijdstip van de dag aflezen, waar de verschillende dierenriem tekens gezocht moeten worden. Staat een teken bij 12 uur dan komt dat overeen met het zuiden, 6 uur met het oosten, 18 uur met het westen en 24 uur met het noorden. Hierbij wordt de denkbeeldige toeschouwer in het centrum van de wijzerplaat geplaatst, 5°. 42 OL-51°.33 NB Gemert.
5. Op de zonnewijzer met handje, die in een dag rechtsonder draait, bevindt zich een zonnetje, dat linksom door de dierenriem loopt, 1 × per jaar. Men kan dus het hele jaar vaststellen in welk teken van de dierenriem de zon staat en wanneer de zon opkomt en ondergaat.
6. De plaats van de zon t.o.v. de horizon kan men eveneens aflezen, om twaalf uur is het weer het zuiden, om 24 uur het noorden, enz. Bovendien geeft de afstand tussen de zon en de horizon aan, hoever die zon op dat bepaalde moment van de dag en van het jaar, boven de horizon staat. Gedurende de winter worden kleine bogen boven de horizon gemaakt, in de zomer grote.
7. Verder de baan van de zon door de dagen en de nacht, aangegeven door de lijnen, overgaand in een eigen 12 uurs indeling boven de horizon. In de zomer grote bogen, (grote uren), in de winter kleine bogen, (kleine uren, korte dagen).

8. De maanwijzer draait rechtsonder en eindigt in een maanbolletje. Dit geeft de schijngestalte van de maan aan. Verder kan men de ouderdom, in dagen, aflezen aan de buitenkant van het centrale wijzerplaatje.
9. De plaats van de maan aan de hemel vindt men in de kruising van de maanwijzer met de buitenzijde van de dierenriem. Dit is ook de plaats van de maan aan de hemel.
10. Achter de dierenriem bevindt zich de draakenwijzer, die aangeeft of de maan zich in een klimmende of dalende knoop beweegt. De kop van de draak wordt klimmende knoop genoemd, en de staart van de draak de dalende knoop. Zons- of maansverduisteringen kunnen slechts ontstaan wanneer de maan zich in of bij een knoop bevindt, en deze knoop in of bij een verbindingslijn aarde-zon komt te liggen.
11. De wijzerplaat is verdeeld in 24 uren en daar tussenin de kwartieren. En om de 24 uren wijzerplaat zijn de minuten af te lezen.
12. Verder zijn op de dierenriem de jaargetijden af te lezen, t.w. lente, zomer, herfst en winter.
13. Boven de wijzerplaat de weekdag + bijbehorende planeet. Bij de dagen de bijbehorende zondagsletter. Zondag 1 = A, maandag 2 = B, dinsdag 3 = C, woensdag 4 = D, donderdag 5 = E, vrijdag 6 = F, zaterdag 7 = G.
14. Linksboven; wekker met instelbare wekkerschijf.
15. Rechtsboven; rotatie zon-graden-verdeling.
16. Onder in de klok de datum, onder de wijzerplaat de maand met het aantal dagen van die maand + omschrijving.
17. Onder de maand-aanduiding de omlooptijden van het astrolabium.
 - ✳ 0.997269566 dag = 23.h 56.m 04.s 090524
 - ♁ 0.997123295 dag = 23.h 55.m 51.s 4527348
 - ♃ 1.035050102 dag = 24.h 50.m 28.s 3288.

18. Rechterkant van de klok de cyclus van meton- of maancirkel met epacta, een periode van 19 jaar, waarin de schijngestalte van de maan weer op dezelfde tijdstippen van het jaar valt.
19. Het getal dat aanwijst welk jaar van de maancirkel aangebroken is, wordt guldengetal genoemd. Het cijfer op deze wijzerplaat aangeduid, is het guldengetal.
20. De binnenring geeft aan hoe oud de maan is op 1 januari van het tegenwoordige jaar. Dat noemt men de epacta.
21. Onder de maancyclus; Tropische maand, van lente-naar lentepunt. Draconitische maand; van knoop naar knoop. Synodische maand; van nieuwe maan naar nieuwe maan.
22. Tropisch jaar; van lentepunt naar lentepunt.

23. Linkerzijde van de klok; de zonnecirkel + zondagsletter. De wijzer duidt op de binnenring aan; in het hoeveelste jaar van de zonnecirkel we staan; op de buitencirkel de zondagsletter.
24. Onder de bel de dierenriemtekens + gradenverdeling. Links de vier jaargetijden.
25. Draconitische jaar.
26. Saros.
27. Middelbare sterredag, middelbare zonnedag.
28. De zonnecirkel is een tijdruimte van 28 juliaanse jaren. Na die periode komen de zondagen-data in de zelfde orde terug. 1 juliaans jaar is 365d. 2500218.